

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

28.04.2016

м. Черкаси

№ 19-р/к

Справа № 03-23-02/16

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-23-02/16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконавчим комітетом Корсунь-Шевченківської міської ради (вул. Шевченка, 42, м. Корсунь-Шевченківський, 19400; ідентифікаційний код юридичної особи 04061599) та подання з попередніми висновками від 08.04.2016 № 77/03-пв,

В С Т А Н О В И Л А :

Розпорядженням адміністративної колегії Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 24.02.2016 № 3-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення порушення виконавчим комітетом Корсунь-Шевченківської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

У ході розгляду справи встановлено.

Відповідно до статті 2 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Корсунь-Шевченківська міська рада та її виконавчий комітет утворені відповідно до Конституції України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", в своїй діяльності керуються Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Корсунь-Шевченківська міська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території м. Корсунь-Шевченківський, та державних інтересів, проводять у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Виконавчим органом Корсунь-Шевченківської міської ради, відповідно до статей 11, 51 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", є виконавчий комітет, місцезнаходження: вул. Шевченка, 42, м. Корсунь-Шевченківський, 19400.

Виконавчий комітет Корсунь-Шевченківської міської ради є юридичною особою згідно свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи серії А00 №517110 від 21.05.1997, ідентифікаційний код юридичної особи 04061599.

У розумінні абзацу одинадцятого статті 1, статті 5 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" виконавчий комітет Корсунь-Шевченківської міської ради є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до Законів України "Про житлово-комунальні послуги" та "Про місцеве самоврядування в Україні" повноваження щодо встановлення тарифів, у тому числі, на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій надані виключно органам місцевого самоврядування.

Згідно із статтею 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства; укладання договорів з підприємствами різних форм власності та/або виконання житлово-комунальних послуг.

Згідно із статтею 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги":

- виконавці (виробники) здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів;

- органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання).

Відповідно до частини першої статті 73 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Отже, рішення виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями та установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Рішенням виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради від 13.10.2009 №195 "Про затвердження тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по Корсунь-Шевченківському КП "ВЖ РЕУ" (надалі – Рішення 1) були затверджені тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у м. Корсунь-Шевченківський.

Формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій в Україні здійснювалося та здійснюється відповідно до Порядків формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджених постановами Кабінету Міністрів України:

- від 20.05.2009 №529 "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і Типового договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" (із змінами) (надалі - Порядок 1), який діяв з 09.06.2009 до 18.08.2011;

- від 01.06.2011 № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги" (із змінами) (надалі – Порядок 2), який набрав чинності з 18.08.2011 та діє на даний час.

Ці Порядки визначають механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюються на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги.

За результатами аналізу наданої Корсунь-Шевченківським КП "ВЖ РЕУ" інформації, зокрема, копій розрахунків тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, у тому числі, за 2011 рік, територіальним відділенням виявлено, що до тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій було включено, зокрема, послугу з управління будинком.

Пунктом 2 Порядку 1 передбачено, що тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій розраховуються окремо за кожним будинком залежно від

запланованих кількісних показників фактичного надання послуг з урахуванням забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням типового переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій згідно з додатком (надалі типовий перелік).

Відповідно додатку до Порядку 1 до типового переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій належать послуги:

- прибирання прибудинкової території;
- прибирання сходових кліток;
- вивезення побутових відходів;
- прибирання підвалу, технічних поверхів та покрівлі;
- технічне обслуговування ліфтів;
- обслуговування систем диспетчеризації;
- технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем;
- дератизація;
- дезінсекція;
- обслуговування димовентиляційних каналів;
- технічне обслуговування та поточний ремонт систем протипожежної автоматики та димовидалення, а також інших внутрішньобудинкових інженерних систем у разі їх наявності;
- поточний ремонт конструктивних елементів;
- поливання дворів, клумб і газонів;
- прибирання і вивезення снігу, посипання частини прибудинкової території, призначеної для проходу та проїзду, протиожезедними сумішами;
- експлуатація номерних знаків на будинках;
- освітлення місць загального користування і підвалів та підкачування води;
- енергопостачання ліфтів;
- періодична перевірка, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку води та теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки.

Послуга з управління будинком не передбачена типовим переліком послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій згідно з додатком до Порядку 1. Таким чином, зазначене суперечить пункту 2 Порядку 1.

Також, Підприємством до розрахунку тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій було включено, у тому числі, витрати на послуги з обслуговування димових та вентиляційних каналів.

Здійснений Підприємством розрахунок витрат на обслуговування димових та вентиляційних каналів не відповідає вимогам пункту 16 Порядку 1, а саме: не враховано нормативну та фактичну кількість димових та вентиляційних каналів.

У подальшому, тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій коригувались рішеннями виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради:

- від 26.05.2015 № 49 "Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради від 13.10.2009 № 195 "Про затвердження тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по Корсунь-Шевченківському КП "ВЖ РЕУ" (надалі – Рішення 2) у зв'язку з підвищенням тарифу на електроенергію на 50,21%;

- від 28.08.2015 № 89 "Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради від 13.10.2009 № 195 "Про затвердження тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по Корсунь-Шевченківському КП "ВЖ РЕУ" (щодо освітлення)" (надалі – Рішення 3) у зв'язку з підвищенням тарифу на електроенергію на 25,24%.

Коригування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затвержені Рішенням 2 та Рішенням 3, Підприємством були здійснені шляхом множення коефіцієнта зміни витрат на загальну суму витрат на послугу "електроенергія сходових кліток", яка, за інформацією Підприємства, складається з вартості електроенергії та витрат на закупівлю електричних ламп, автоматів.

Однак, пунктом 36 Порядку 2 визначено, що коригувати потрібно лише складові витрат, за якими відбулися цінові зміни у бік збільшення (зменшення), що сприятиме забезпеченню

економічної обґрунтованості та прозорості запровадження механізму коригування тарифів на послуги.

Отже, здійснення Підприємством коригувань по статті витрат на послугу "електроенергія сходових кліток" не відповідає вимогам пункту 36 Порядку 2, оскільки зміни стосувалися лише вартості електроенергії.

Вищевикладене свідчить про те, що діючі тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій розраховані та відкориговані Корсунь-Шевченківським КП "ВЖ РЕУ" з порушенням вимог Порядків 1 та 2.

Рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 24.03.2016 №14-р/к дії Корсунь-Шевченківського КП "ВЖ РЕУ" щодо розрахунку та коригування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій без дотримання Порядків 1 та 2 та подальше їх застосування, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції. На Корсунь-Шевченківське КП "ВЖ РЕУ" накладено штраф та зобов'язано надати виконавчому комітету Корсунь-Шевченківської міської ради на затвердження розрахунку тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій здійснених у відповідності до вимог нормативно-правових актів України.

Таким чином, затверджені виконавчим комітетом Корсунь-Шевченківської міської ради для споживачів м. Корсунь-Шевченківський Рішеннями 1, 2, 3 тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій не відповідають вимогам Порядків 1 та 2, що в свою чергу створило умови для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції Корсунь-Шевченківським КП "ВЖ РЕУ", яке надає зазначені послуги у м. Корсунь-Шевченківський.

Відповідно до статті 17 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції" забороняються дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягають у створенні суб'єктам господарювання умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Такі дії виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради щодо прийняття рішень, якими затверджено Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління" тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що розраховані без дотримання Порядків формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009р. №529 "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і Типового договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" (із змінами) та від 01 червня 2011р. № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги" (із змінами), кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідачеві у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України 29.06.1998 №169-р), копію подання з попередніми висновками у справі для надання своїх зауважень направлено з супровідним листом відділення від 11.04.2016 № 03/592.

На подання з попередніми висновками у справі виконавчий комітет Корсунь-Шевченківської міської ради листом від 25.04.2016 № 152/03-01 пояснило, що "...Зауваження Черкаського обласного територіального відділення АМК України щодо приведення у

відповідність тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління", порядок формування яких повинен відповідати вимогам нормативно-правових актів України, ... враховано. Повідомляємо, що виконавчим комітетом Корсунь-Шевченківської міської ради 8 квітня 2016 року було прийняте рішення № 80 "Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій Корсунь-Шевченківському КП "ВЖ РЕУ" яким комунальному підприємству встановлено тарифи з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що розраховані у відповідності до вищезазначених нормативних актів України..." (мовою оригіналу).

Тобто, виконавчим комітетом Корсунь-Шевченківської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено у ході розгляду справи.

Виходячи із викладеного, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 48 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

В И Р І Ш И Л А:

Визнати дії виконавчого комітету Корсунь-Шевченківської міської ради (вул. Шевченка, 42, м. Корсунь-Шевченківський, 19400; ідентифікаційний код юридичної особи 04061599) щодо прийняття рішень, якими затверджено Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління" тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що розраховані без дотримання Порядків формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009р. №529 "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і Типового договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" (із змінами) та від 01 червня 2011р. № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги" (із змінами), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні Корсунь-Шевченківському комунальному підприємству "Виробниче житлове ремонтно-експлуатаційне управління" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії,
в. о. голови відділення

Л.Б. Гітман